

LÄHEISYYTTÄ JA ANALYTIIKKAA

LEVY TOIMII YHTÄ LUOTETTAVASTI SYVIMPIEN TUNTEIDEN VÄLITTÄJÄNÄ KUIN TIUKAN TARKASTELUN ALUSTANA.

TEKSTI JA KUVA MATTI KOMULAINEN

On vain nykyhetki. Oivallus tuottaa ilmaisua, joka tuntuu **Pulse Trio** levyllä aidosti elävältä. Herpaantunut tietoinen läsnäolo kietoo trion yhdeksi instrumentiksi. Rumpali-säveltäjä Pauls Pokratnieks, pianisti Fabian Kallerdahl ja kontrabasisti Olli Rantala saavat musiikin virtaamaan vapaasti kuin luonnonlähteestä.

Memento palaa pienellä liekillä. **Marilyn Crispellin** ja **Anders Jorminin** minimalismi voimaantuu herkästä kosketuksesta ja tilantunnusta nostaten soitteet korkeuksiin. Pianisti ja kontrabasisti kommunikoivat sanoitta suunnista, joihin sävellykset johdattavat. Jousen käyttö täydentää spektriä syvin väreilyin.

Selma Savolainen soi, ei vain laula. Ääni toimii vokalismin lisäksi musiikin emotionaalis-soonisena keskeiselementtinä. Bändi operoi yhtä avaralla perspektiivillä. Toomas Keski-Säntin Angry Manin sähköpianosoolosta tulee mieleen The Doorsin Ray Manzarekin heleä svengi, mikä osaltaan korostaa ryhmän moniulotteisuutta.

Laulu on **Kanvasinkin** ydintä. Siinä Suutarisen soljuva sanallistaminen hohtoistaa pianisti-säveltäjä Andrea Martinin ensembleä. Suomenkielisen lyriikan merkitystasot ja solistin fraseeraus siivitetään harmonisen yhteisoinnin nyanssein. Äänikerrat summautuvat sulokkaasti.

Ihmisiäni kantaa myös Tempusia. Ranskalaisharpisti **Laura Perrudinin** soma kuppurussu kielisoitinten parina maadoittaa välittömyydellään. Ilmaisua kytkeytyy pitkään perinteeseen, jonka kiintopisteitä ovat keskiaikaiset balladit ja kansanlaulut. Akustisen audioseikkailun ajatmuuden henkäys ylentää mielen.



Sörnäinen tuulettaa suomibändikenttää kapinaelkein. Nelikon rouheassa myllytyksessä rautalanka, rock, kantri, folk ja muut juurityylit sulautetaan letkeäksi post-agentiaaniseksi pelimannipiiskaukseksi ammoisen garagen tee-se-itse-logiikalla. Yhtä vahvana räimeen rinnalla kulkee narratiivi, kun ukkoremmi puntaroi ihmiselon valon ja varjon ikuisvaihtelua.

Elämän peruskuviot välittyvät **Luke Combsinkin** musiikista. Kantriässä pohitii syntyjä syviä kokeneen kuuloisesti. Asfaltti, baana ja viski värittävät tekstejä, samoin multa, taivas ja perhe. Combsin lämmin urina nivoo paketin yhteen, kun maanläheisten perustyylien kombinaatio steel-kitaroinen kuljettaa tarinoita.

Hardcore på svenska? Just det! **Svarta Havet** räyhää toisella kotimaisella Lotta Green äänitorvenaan. Sisältö on yhtä rupisen raaston kanssa. Sielua korventavat ongelmat kolonialismista ahneuteen

ja ympäristötuhonnasta tulevaisuudettomuuteen suodattuvat sanotuksiin rai-vokkaasti. Saundi iskee yhtä lailla, kun viestintävälinettä on raskautettu vihai-semmilla metallilajeilla.

György Kurtág täytti sata vuotta helmi-kuussa. Säveltäjä loistaa uusilla tallenteilla kahdessa polvessa, tekehän myös poika musiikkia. Aphorismen lainaa fyysikko Georg Lichtenbergin elämäntyötä. Maestron lausumia mietelmiä täydentävät **Maria Husmann** ja **Niek de Groot**. Sopraano ja kontrabasisti vievät viistoille sointipinnoille ja dramaattisiin tunnelmiin. Vokaalitaiteen ja minimalismin kohdatessa intensiteetin hallinta ja hypnoottinen läsnäolo kasvattavat latauksen piinalliseksi. Muissa soitteissa Kurtág istuu itse pianon ääreen, toisessa Bach-otteessa pianistipuoliso Mártan kanssa. Das alte Jahr vergangen ist kumpuaa mattaisena kuin aikakerrostumien läpi.

Togetherness kasvaa hetkestä. **György Kurtág Jr.** ja **Barre Phillips** improvisoivat livenä. Syna-elektroniikkasyöte ja kontrabasson puiset resonanssit muovaavat vaihtuvia moodeja zen-niukuudesta kubitiseen, jännitteistä voimaantuvaan ko-keellisuuteen. Soinnin aines pidetään kuitenkin kauttaaltaan humanissa mit-takaavassa.

Kaija Saariahon ja Elena Tulven kuorolevy virtaa aineettomasti. Limittyvät, kerrostuvat ja törmäävät soinnit tuovat paikoin mieleen Ligetin Lux Aeternan, sitten taas yllättävän orgaanisen luontokuvaston. Äänikudos mukautuukin puhtaan maanläheisestä mielen nyrjäyttävän kosmiseen pauhuun. Sacd välittää laulun avaruudellisesti.

Evi Filippou ja **Robert Lucaciu** kytkevät eilisen sointimaisemia laulelmalliseen ainekseen ja irtiottojen vapauttaviin pyrähdysiin suurella sydämellä. Traditio kaikuu töissä. Vibrafoni, marimba ja kontrabasso asemoivat rekisterit miellyttävän lämpöisiin astelukuihin naturalistisen tuotannon ja frekvenssit taltioineen tallentamisen tuella.

Jussi Lampela maalaa isolla telalla. Maestron synat, Jukka Eskolan trumpetti, Teppo Mäkysen rummut ja jousisektio saavat musiikin aaltoilemaan tenhoavasti. Kamarijazzista fuusioon liukuvat sävellykset tuo iholla hallittu dynamiikka, jossa kunkin osallisen herkkyyks pääsee esille ilman ylimitoitettua puhkua.

Andrés Dés avaa korvia uusille yhdistelmille. Lyömäsoittajan vapaiden äänien sfääri kasvaa avantgarden, uuden musiikin ja jazzin epäpyhästä kolminaisuudesta, jota maadoittavat viittaukset rockista folkiin. Decisions We Make väreilee intuitiivista ajatustenvaihtoa, jossa erilaiset ideat saavat kukin sijansa. Työstö jättää viljalti tilaa kuuntelijan tulkinnoille.

Mark Turner on traditionalisti. Tenorifonistin Patternmaster kanavo modernismia 2020-luvun jazziin vakaalla otteella. Kvartetin avoin ja kuulas klangi summautuu mehevästi liiderin kynäelmien esteetikkaan, jonka kummeja ovat niin Warne Marsh kuin John Coltrane. Kertaus kantaa.

Arvo Pärt sävelsi sinfoniansa 45 vuoden aikana. Ne peilaavat musiikin ja säveltäjän kehitystä. Opettaja Heino Ellerille omistetusta työstä (1963) sarjallisuuden kautta ortodoksisuudesta ammentavan nelosen (2008) jatkumoon mahtuu val-lankumus jos toinenkin. **Eva Ollikaisen**

johtama islantilaisorkesteri avaa huikeaa matkaa vivahteikkaasti. Sacd sopii referenssiksi.

Industrial metal elää! **Dome Runnerin** World Panopticon kirskuu autenttisella vimmalla, johon lataa lisäulottuvuutensa kuolongenreä huokuva örinä ja kurkukulaulutaide. Trio päivittää ilmaisua omintakeisesti. Pauhaavan vision osatekijöinä miellelyhtymät alan vaikuttajiin Ministrystä Fear Factoryyn tuntuvat tässä yhteydessä meriiteiltä.

Don't Be Dumb saattaa tyydyttää **ASAP Rocky**n fanit mutta uutta yleisöä se tuskin tuo. Trapin, r&b:n ja vaihtuvien tyylilainojen (Ellingtonin Caravan mukana) sekoelma lönyttää laiskasti, ja No Trespassingin veroiset sykkeen nostajat ovat harvassa. Myös soinnin yksioikoisuus la-maannuttaa. Nimituottajista huolimatta pumppeus ei tihku taajuushunajaa.

Robbie Williams palaa monenlaisen terapoinnin jälkeen. Britpop venyy Black Sabbathin Tony Iommin kitaroimasta

Rocketista Humanin melodiseen balladivellontaan rutinoitusti. Jukeboxmainen paketti on tunnistettavaa työtä, mutta se jokin puuttuu. Flegmaattisuus ilman sykkäyttäviä huipentumia ei sytytä.

Sielun Veljet ampaisi listoille kolmoslevyllään. T. T. Oksalan ruuvaamia jytyssaundeja pähkäilivät nekin, joille bändi oli muuten liikaa. Juhlapainos sisältää singlen Toiset on luotuja kulkemaan / Kanoottilaulu. Laulusto puhuttelee yhä, jähän kopla mieleen alituisena yllättäjänä, jonka keikoilla saattoi sattua mitä vain.

David Gilmour kelaa omia ja Pink Floydin tähtihetkiä Roomassa. Miljöö menee hukkaan visuaalisesti: esitys voisi tapahtua missä tahansa, vaikka efektit pimeässä loistavatkin. Iso bändi harpuineen ja kööreineen kuulostaa löysältä vaikkapa vedossa Comfortably Numb: basistin koomainen läpilaulu laskee rima eikä Gilmour lököttävissä kampeissa nosta tunnelmaa. Bonuksena loisteliaa tilääniraita eri koodekein. ■

ESITTÄJÄ(T)	TEOS	JULKAISIJA	FORMAATTI
Pulse Trio	Now Is All We Have	Jersika	lp
Marilyn Crispell, Anders Jormin	Memento	ECM	cd
Selma Savolainen	In the Shade	Whirlwind	cd
Kanvas	Suunnat	Eclipse	cd
Laura Perrudin	Tempus	BMC	cd
Sörnäinen	En ehkä halua tietää	Svart	lp
Luke Combs	The Way I Am	Seven Ridges	cd
Svarta Havet	Mänen ska lysa din väg	Svart	lp
Maria Husmann, Niek de Groot, György Kurtág	Kurtág, Lichtenberg – Aphorismen	BMC	cd
Barre Phillips, György Kurtág Jr.	Togetherness	BMC	cd
Helsinki Chamber Choir, Nils Schwegendiek	I Am a River – Choral Music by Kaija Saariaho, Elena Tulve	BIS	sacd
Evi Filippou, Robert Lucaciu	Love at Last Sight	BMC	cd
Jussi Lampela Ensemble	Common Ground	Eclipse	cd
Andrés Dés Quartet	Decisions We Make	BMC	cd
Mark Turner	Patternmaster	ECM	cd
Iceland Symphony Orchestra, Eva Ollikainen, Sigrún Eðvaldsdóttir	Arvo Pärt – Complete Symphonies	Chandos	sacd
Dome Runner	World Panopticon	Svart	2lp
ASAP Rocky	Don't Be Dumb	RCA	cd
Robbie Williams	Britpop	Columbia	cd
Sielun Veljet	L'Amourha	Svart	lp+7"
David Gilmour	Live at The Circus Maximus	Sony	2xbluray